

CURIERUL ORTODOX

PUBLICAȚIE
A BISERICII ORTODOXE
DIN REPUBLICA MOLDOVA

Apare din iunie 1995 cu binecuvântarea ÎPS Vladimir, Mitropolit
al Chișinăului și al întregii Moldove
Nr. 10(231), 15 octombrie 2010

ACOPERĂMÂNTUL MAICII DOMNULUI

Biserica Ortodoxă sărbătorește "Acoperământul Maicii Domnului", un praznic cu adânci semnificații în viața creștinilor, când se invocă, în grai de rugăciune, ajutorul și ocrotirea Maicii Domnului.

Era în anul 911 la Constantinopol. Profitând de faptul că împăratul Leon cel Înțelept era dus cu oastea să apere hotarele, dușmanii creștinătății au împresurat orașul cu gând să-l cucerească. Locuitorii fugeau care încotro căutând locuri unde să se ascundă. În vinerea aceea veniseră mulți credincioși la mănăstirea Maicii Domnului din Vlaherne. După o tradiție veche și frumoasă aici se făcea priveghere de toată noaptea în cinstea icoanei făcătoare de minuni, Mijlocitoarea. Fiind un cartier mărginaș al Constantinopolului, Vlaherne era expus primejdiei năvălirii păgânilor însă creștinii umpluseră biserica și se rugau Maicii Domnului să-i izbăvească de năpastă. Multe minuni se făcuseră la această icoană de-a lungul timpului de aceea credincioșii își puneau viața lor și a copiilor lor în mâinile Maicii Domnului nădăjduind că nici de data aceasta nu vor rămâne fără ajutor. Slujba de seară începuse, creștinii îngenunchiați se rugau, preoții slujeau cu frică și cutremur când Maica Milostivirii nu s-a lăsat prea mult rugată și a intrat în biserică înconjurată de sfinți și îngeri. Ea s-a oprit în mijlocul bisericii a îngenunchiat și plângând de mila poporului înfricoșat s-a rugat Domnului după care a intrat în Sfântul altar unde s-a rugat înaintea Crucii Fiului său și Dumnezeului nostru și scoțându-și acoperământul de pe cap l-a întins peste popor în timp ce se ridica în slavă. Egumenul mănăstirii, preotul Andrei și ucenicul său, Epifanie împreună cu alți credincioși din popor priveau uimiți cereasca arătare.

Din ziua aceea, în fiecare an Biserica Ortodoxă prăznuiește Sfântul Acoperământ al Maicii Domnului cu Sfântă Liturghie și acatist în amintirea minunii din biserica Vlaherne. Sfântul Acoperământ cu care Maica Domnului a acoperit cândva poporul se perpetuează în veac și-i acoperă cu acoperământul milei sale pe toți cei care se roagă ei, o cinstesc și fac voia Fiului său. Rugăciunea ei înlăcrimată ne arată măsura dragostei față de neamul omenesc și constituie un exemplu de milă

creștină și dăruire față de aproapele. Această rugăciune se cuvine să fie păstrată cu sfințenie în inimile noastre deoarece exprimă cea mai înaltă formă de adresare către Dumnezeu și o dovadă vie, de netăgăduit a legăturii care există între Maica Domnului, Născătoarea de Dumnezeu și Sfânta Treime. "Împărate Ceresc primește pe tot omul ce se roagă Ție și cheamă numele meu întru ajutor ca să nu plece nimeni de la fața mea neajutat și neascultat".

"Părinții mei m-au părăsit dar Domnul m-a luat" spune Psalmistul. Domnul nu ne părăsește niciodată chiar și atunci când noi ne abatem de la poruncile Lui. El își ține promisiunea pe care a făcut-o oamenilor prin

Prooroci și ne așteaptă să venim la chemarea Sa, ne îngăduie cu toate neputințele, rățcirile și îndărătnicia noastră. Își trimite Duhul Sfânt ca să ne mângâie în necazuri și dureri căci El ne iubește pe toți, deopotrivă și nu ne cere decât să-L ascultăm spre binele nostru. Ne-o dăruiește pe Maica Sa ca să ne miluiască și să ne "crească" așa cum L-a iubit și L-a crescut pe Fiul său. Dar noi de câte ori nu uităm de Maica noastră cerească, ba încă o supărăm cu nesimțirea noastră și o mințim. Când avem câte-o problemă alergăm întâi la doctor, la ghicitori sau vrăjitori, ne supunem diferitor practici ca să ne îmbunătățim viața dar uităm că ajutorul și izbăvirea noastră sunt atât de aproape!

Maica Domnului îngenunchiază la poarta inimii noastre și așteaptă s-o primim. Ea ne cunoaște atât necazurile cât și neputințele și are puterea de a le dezlega. Ea a împlinit porunca Fiului său pe care i-a adresat-o când era pe Cruce "Iată, fiul tău!". Cealaltă poruncă: "Iată, mama ta!" încă nu și-a găsit ecou în inimile oamenilor. Ce poate fi mai înălțător și mai îmbucurător decât să primești un dar de la Dumnezeu prin mijlocirea Maicii Sale?

Acea trimitere a Maicii Sfinte către neamul omenesc este o altă jertfă pe care a suferit-o atât Fiul cât și Maica. Cel care a pățimit moarte pe Cruce pentru păcatele noastre ne-a dăruit-o pe Maica Sa deși a știut cât va avea ea de suferit pentru asta. Cu toate acestea n-a luat-o cu El în ceruri atunci când plină de durere se ruga zilnic la Mormântul Fiului său mort și Înviat ci a lăsat-o pe pământ ca să-i mângâie și să-i întărească pe creștini. Milele și minunile revărsate prin sfințele icoane și prin aparițiile ei au umplut pământul. Acum avem nevoie, mai mult decât oricând, să vedem și să simțim în viața noastră mila și ajutorul Maicii Domnului. Dar pentru asta trebuie să ne străduim și să recunoaștem că fără Dumnezeu nimic nu putem și să spunem împreună cu Psalmistul: "Ce voi răsplăti Domnului pentru câte mi-a dat mie?"

"Ușa milostivirii deschide-ne-o nouă, binecuvântată Născătoarea de Dumnezeu ca să nu pierim cei ce nădăjduim întru tine ci, să ne mântuim prin tine din nevoi că tu ești mântuirea neamului creștinesc!"

Elevii vor putea studia Religia de la 1 noiembrie

"Elevii care vor dori să studieze noua disciplină Religia, vor avea manuale până la 1 noiembrie, după ce o comisie specială va evalua calitatea manuscriselor prezentate", informează funcționarii din cadrul Ministerului Educației.

Anunțul vine după ce a fost organizată prima etapă a licitației pentru editarea manualelor de Religie, în cadrul căreia a participat un singur agent economic.

Manualul de religie a fost elaborat în două variante, pentru elevi și pentru profesori. Prețul editării manualelor este de un milion de lei, sumă alocată din fondul de rezervă a Ministerului Educației.

Anterior, ministrul Educației a anunțat că începând cu 1 septembrie, Religia va fi introdusă în școli ca disciplină opțională, dar va începe a fi studiată abia peste o lună. Programul pentru primul an de predare a noii discipline va fi unul introductiv, deci, asemănător pentru clasele I-IX.

Profesorii de religie pot obține, în format electronic, materialele necesare pentru predarea religiei, cursul introductiv, de la direcțiile raionale de învățământ, sau la adresa angelalev56@gmail.com

Stimați cititori! Nu uitați să vă abonați la Curierul Ortodox pe anul 2011

EDUCAȚIA RELIGIOASĂ – DIMENSIUNE A EDUCAȚIEI CONTEMPORANE

În perioada 23 - 24 septembrie la Institutul de Științe ale Educației, str. Doina, 104 din Chișinău a avut loc un Seminar de formare pentru Implementarea educației religioase în învățământul secundar general.

Pentru participarea la Seminar au fost delegați reprezentanți din toate raioanele țării, atât din rândurile clericilor cât și a mirenilor. Au fost organizate 3 grupe: 2 pentru cultul ortodox și o grupă pentru eterodocși.

Lucrările Seminarului au demarat joi 23 septembrie la ora 9³⁰ cu un cuvânt de salut al dr Tatiana POTÎNG viceministru Educației al Republicii Moldova.

Despre Importanța și specificul educației religioase în învățământul secundar din R. Moldova au vorbit reprezentanții cultului ortodox pr. Vlad Mihăilă și pr. Pavel Borșevschi, din partea romano-catolicilor – diacon Edgar Vulpe și din partea evangheliștilor – Victor Pavlovschi.

După o pauză de cafea lucrările Seminarului au continuat în Ateliere, unde s-au propus următoarele teme:

Organizarea procesului educațional la disciplina Religie : aspecte teoretice și aplicative; Principii și metodologii de realizare a Educației religioase; Realizarea conținuturilor specifice la disciplina Religia.

Moderatori au fost: Tatiana NICULCEA, consultant principal, Ministerul Educației; Eugenia PARLICOV, consultant principal, Ministerul Educației. Cultului ortodox au fost reprezentat de către Nicolae CREȚU, Preot Biserica "Treii Ierarhi"; Sergiu AGA, Preot, consilier cultural, Mitropolia Basarabiei și Exarhatul Plaiurilor; Vlad MIHĂILĂ, Preot, consilier pe probleme de învățământ, Mitropolia Basarabiei și Exarhatul Plaiurilor și Dr. Petru PRUTEANU, Preot, ieromonah, teolog.

Vineri lucrările Seminarului au continuat în Ateliere. De data aceasta au fost discutate temele: *Particularități de realizare a educației religioase în clasele I-IV; Particularități de realizare a educației religioase în clasele V-IX.* Aceste teme au fost explicate de către Dumitru TOLICO, Preot, lector Academia Teologică din Chișinău și Dr. Nicolae FUȘTEI, teolog, Institutul de Istorie, Stat și Drept, AȘM.

La sfârșitul Seminarului a avut loc o Sesiune de întrebări și răspunsuri (Sala de festivități, IȘE) la care au participat Grupul de formatori.

În final participanții la Seminar au primit documente care atestă participarea lor la Seminarul de formare a cadrelor pedagogice pentru predarea religiei în școală.

Întorși pe la casele lor participanții la Seminar au organizat Seminare locale pentru profesorii de religie în raioanele din partea cărora au fost delegați,

Cor. Curierul Ortodox

AGENDA DE LUCRU A ÎPS VLADIMIR, MITROPOLIT AL CHIȘINĂULUI ȘI ÎNTREGII MOLDOVE

14 octombrie

De hramul orașului, Mitropolitul Vladimir a săvârșit Sf. Liturghie la catedrala mitropolitană din or. Chișinău.

13 octombrie

ÎPS Vladimir l-a primit în audiență pe parohul bisericii „Nașterea Domnului”, prof. Gheorghe Gavrilă din Stăuceni, Chișinău, însoțit de doi ctitori. În aceeași zi au fost primiți în audiență trei membri ai Asociației Veteranilor și a Conflictelor Armate Locale dl. Anatolii Șefer, secretar; dl Gheorghe Rață, coordonator și dl Serghei Hrisrea, vice-coordonator.

12 octombrie

Mitropolitul Vladimir a liturghisit la biserica „Sf. Cuv. Parasheva” în s. Vasilcău, Soroca.

10 octombrie

Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Vladimir a săvârșit Sfânta Liturghie la Catedrala Mitropolitană.

30 septembrie

ÎPS Mitropolit Vladimir a participat la lucrările atelierului dedicat aspectelor transplantului de organe umane.

ÎPS Vladimir la slujba din s. Măgdăcești

26 septembrie

Mitropolitul Vladimir a liturghisit la biserica „Sfinții Apostoli Petru și Pavel” din Căușeni.

23 septembrie

ÎPS Vladimir a liturghisit la biserica cu hramul „Nașterea Maicii Domnului” din s. Măgdăcești r-nul Criuleni. În aceeași zi a prezidat ședința Sinodului Arhiepiscopilor din Moldova.

21 septembrie

În ziua prăznuirii Nașterii Maicii Domnului Mitropolitul Vladimir a săvârșit Sfânta liturghie la, Catedrala Mitropolitană din Chișinău.

19 septembrie

Mitropolitul Vladimir a slujit la biserica din Vălcineți, Ocnița cu ocazia împlinirii a 100 de ani de la fondarea parohiei.

18 septembrie

ÎPS Mitropolit Vladimir a liturghisit la biserica „Adormirea Maicii Domnului” din s. Dereneu, r. Călărași.

16 septembrie

ÎPS Mitropolit Vladimir a întreprins o vizită de lucru la Orfelinatul „Preafericitul Iosif” din sectorul Buiucani al capitalei.

DECORAȚII BISERICEȘTI

13 octombrie

Cu medalia „Sf. Ștefan cel Mare”, au fost decorați membrii asociației Veteranilor Războaielor și Conflictelor Locale Armate dl. Anatolii Șefer, secretar; dl Gheorghe Rață, coordonator și dl Serghei Hrisrea, vice-coordonator, la fel și dl Anatolii Lașciuc, ctitorul bisericii „Nașterea Domnului” din s. Stăuceni, municipiul Chișinău.

12 octombrie

Cu mitră a fost decorat prot. Nicolae Craveț, protopop de Soroca. Cu ordinul „Cuv. Parasheva” de gr. II, a fost decorată dna Asea Răilean, președinte AO „Soarta”, iar dl Ghenadie Muntean, conducător agricol din s. Rublenița și dl Ion Stimpovschi, conducător agricol din s. Vasilcău au fost decorați cu ordinul „Cuv. Paisie Velicovschi” de gr. II.

26 septembrie

Părintele Grigore Motruc de la biserica „Sfinții Apostoli Petru și Pavel” din Căușeni a fost distins cu înalta decorație patriarhală - ordinul „Sf. Cneaz Daniil al Moscovei”.

19 septembrie

Parohul bisericii „Nașterea Maicii Domnului” din s. Vălcineți, r. Ocnița. Prot. Victor Pleșca a fost decorat cu dreptul de a purta Paliță și Cruce cu Pietre Scumpe.

18 septembrie

Parohul bisericii „Adormirii Maicii Domnului” din din s. Dereneu, r. Călărași Florin Marin, pentru munca depusă spre renovarea sfântului locaș și pentru buna păstorie a turmei încredințate s-a învrednicit de Cruce cu Pietre Scumpe.

AU FOST HIROTONIȚI

12 octombrie

Diaconul Ștefan Ciugui, în cadrul Liturghiei de la biserica din s. Vasilcău, Soroca, a fost Hirotonit în treapta de preot pe seama parohiei Lalova, r. Rezina, iar studentul din anul trei al Academiei Teologice din Chișinău, Constantin Cojocaru, a fost hirotonit în treapta de diacon.

19 septembrie

În cadrul Liturghiei la biserica „Nașterea Maicii Domnului” din s. Vălcineți, r. Ocnița, Diaconul Vladimir Boian a fost hirotonit în treapta de preot pe seama capelei „Sf. Trei Ierarhi” din incinta Seminarului Teologic de Fete din or. Edineț.

18 septembrie

În cadrul Liturghiei la biserica „Adormirii Maicii Domnului” din din s. Dereneu, r. Călărași absolventul Academiei Teologice din Chișinău, Cristofor (Bordian), a fost hirotonit în treapta de ieromonah pe seama mănăstirii Hârbovăț, r. Călărași.

“PELERINAJUL TINERILOR”

Duminică, 26 septembrie, a fost un prilej de bucurie duhovnicească pentru Mănăstirea „Sf. Mare Mc. Iacov Persul” din Șireți. Așezământul a fost gazdă pentru peste 500 de elevi, studenți, dar și vârstnici care au parcurs pe jos drumul de la Chișinău până la așezământul monahal în cadrul acțiunii „Pelerinajul tinerilor”.

Organizat din inițiativa Asociației Studenților Creștini Ortodocși, cea de-a treia ediție a pelerinajului a întrunit participanți și de la Academia de Poliție „Ștefan cel Mare” și liceul de cadeți „Sf. M. Mc. Gheorghe”, pe lângă elevii școlilor teologice din capitală și din afara ei. Săvârșit în ajunul sărbătorii Înălțării Sfintei Cruci, Drumul Crucii a demarat de la biserica universității după Te-Deum-ul pentru sănătate. Cu steaguri, icoane și cântări duhovnicești creștinii au pornit la drumul a cărui distanță este de 16 km, iar pe parcurs se făceau popasuri la răstignirile care răsăreau în cale.

Părintele Octavian Moșin, parohul bisericii „Întâmpinarea Domnului” și președintele ASCO, a precizat că pe parcursul drumului grupului se alăturau și alți credincioși, deosebit de activi fiind creștinii din Ghidighici și localitatea Dumbrava. „Către ora 18 pelerinii au fost întâmpinați de către credincioșii satului Șireți, mulți gospodari ieșind creștinește cu o cană de apă și alte daruri spre întărirea drumeților.” adăugase Părintele Octavian.

Ajunși la mănăstire, participanții la pelerinaj au fost întâmpinați, în dangătul clopotelor, de către obștea sfântului așezământ în frunte cu părintele stareț, arhimandritul Porfirie. Cu acest prilej Sfinția Sa a adresat un cuvânt de învățătură oaspeților lăcașului. „Pelerinajul este un act spiritual de mulțumire adusă lui Dumnezeu pentru binefacerile primite de la El; astfel pelerinajul este în sine un act de asceză și o jertfă de grațitudine.” a concluzionat părintele.

După cuvântul părintelui a urmat privegherea, la care nu a lipsit nici unul din pelerini, iar agapa creștinească i-a reunit pe toți, deopotrivă mireni și călugări, exprimându-se esența dreptei credințe, și anume dragostea față de aproapele. Grupul a zăbovit la mănăstire și după asfințirea soarelui, plecând de data aceasta înspre casele lor cu autocarele.

„A fost foarte interesant. La priveghere mi-a plăcut foarte mult, precum și faptul că s-au cântat cântări bisericesti pe parcursul Drumului Crucii.” a relatat una din participante.

Astfel s-a încheiat a treia ediție a „Pelerinajului tinerilor”, pelerinaj în care tinerii L-au descoperit pe Dumnezeu într-un mod frumos și totodată misterios la Mănăstirea Șireți.

Sesiunea de iarnă a Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Ruse

Pe data de 6 octombrie 2010, la Reședința Patriarhală din Moscova, sub președinția Sanctității Sale Patriarhul Kiril, a avut loc prima ședință a sesiunii de iarnă a Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Ruse.

În cadrul acestei sesiuni au fost luate o serie de decizii care ating și Mitropolia Chișinăului și a Moldovei:

În Rev. Nr. 108 s-a hotărât mutarea Egumenului Nicodim Baliasnikov din Eparhia de Tiraspol în Eparhia și sub ascultarea Arhiepiscopului Iustinian de Naro-Fominsk, - responsabil de parohiile Patriarhiei Ruse din SUA.

În Rev. Nr. 111 a Ședinței Sf. Sinod, Mitropolitul Serafim de Pir a solicitat mutarea Prot. Serghei Toia sub jurisdicția Mitropoliei de Pir, a Bisericii Ortodoxe din Elada.

CURRICULUM LA DISCIPLINA RELIGIA (PENTRU CLASELE DE RELIGIE CREȘTINĂ-ORTODOXĂ)

1. NOTĂ DE PREZENTARE

Preliminarii

Prezentul curriculum constituie documentul normativ al disciplinei școlare *Religia* pentru clasele I-IX, cultul ortodox.

Studierea *Religiei* ca disciplină școlară este generată de contextul social actual, în care Biserica își manifestă preocuparea pentru aprofundarea conținutului moral-religios, ca și pentru valorificarea valențelor formativ-educative ale acestui domeniu.

În conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 596 din 2 iulie 2010, disciplina *Religia* este inclusă în schema orară școlară a instituțiilor de învățământ primar și gimnazial, cu începere de la 1 septembrie 2010, și va fi predată opțional, în baza cererii părinților sau a tutorilor legali ai elevilor.

În primul an de implementare a disciplinei școlare, elevii vor studia un *curs introductiv* care le va asigura un nivel suficient de cunoaștere a conceptelor și categoriilor de bază, necesare pentru a urma în continuare cursul la nivelul clasei de studii.

Prezentul curriculum a fost elaborat pentru cultul ortodox. Cultul romano-catolic a acceptat folosirea acestuia pentru credincioșii săi.

Curriculumul este un instrument util atât pentru cadrele didactice care predau disciplina *Religia*, cât și pentru ceilalți profesori, în perspectiva formării unei viziuni inter- și transdisciplinare.

Documentul include următoarele componente:

- Notă de prezentare;
- Valori și atitudini;
- Competențe generale;
- Competențe specifice, conținuturi și activități de învățare și evaluare;
- Sugestii metodologice;
- Sugestiile de evaluare;
- Bibliografie recomandată.

- Competențele specifice disciplinei derivă din idealul educațional, competențele-cheie transversale și competențele transdisciplinare pentru treapta primară și gimnazială de învățământ; au un grad înalt de generalitate și se definesc ca finalități ale treptei primare și gimnaziale de învățământ.
- Subcompetențele se deduc din competențele specifice și le particularizează prin racordare la conținuturile delimitate pentru fiecare clasă, concretizând comportamente cognitive, afective și psihomotorii.
- Conținuturile – ca formă de reflectare a valorilor creștine – reprezintă unități de cunoaștere, resursă esențială a învățării, mijloace prin care se urmărește formarea competențelor preconizate. Conținuturile se selectează în concordanță cu structura logică a disciplinei, învățătura creștină cuprinsă în Sfânta Scriptură și Sfânta Tradiție, învățăturile Sfinților Părinți și alte cărți bisericești, în conformitate cu vârsta și potențialul copilului, interesele și nevoile lui individuale și sociale.
- Activitățile de învățare/evaluare constituie exemple recomandate de situații semnificative, prin care, în procesul parcurgerii conținuturilor corespunzătoare, se pot mobiliza subcompetențele proiectate.

Concepția didactică a disciplinei/repere conceptuale

Scopul disciplinei *Religia* este formarea personalității integre, cu o conștiință moral-spirituală autentică și conștientizarea comuniunii cu Dumnezeu și aproapele ca fiind sensul vieții omului.

Educația religioasă este un complex de acțiuni prin care se urmărește, în chip metodic și sistematic, creșterea moral-religioasă a individului, prin implementarea, în viața și activitatea lui, a valorilor moral-religioase în vederea dezvoltării armonioase a ființei și a vieții lui, pentru sine, pentru societate și pentru Biserică.

Conținutul acestui curriculum are *caracter legic*, deoarece exprimă raporturile esențiale și generale între conștiința și conduita morală adecvată; între componentele de conținut; *caracter obiectiv*, deoarece se bazează pe valorile creștinismului promovate și verificate de practica milenară; *caracter algoritmic*, deoarece se exprimă printr-un sistem de categorii, reguli, norme, valori etice și spirituale ce se cer cunoscute și respectate pentru orientarea eficientă în viața socială; *caracter sistemic*, deoarece fiecare element al conținutului intră în concordanță cu celelalte, alcătuind un ansamblu unitar, integrativ de cunoștințe, priceperi și competențe, ale căror componente se condiționează reciproc; *caracter teleologic*, deoarece totul se însușește cu un scop bine stabilit, asigurând o treaptă finală; *caracter axiologic* – are drept obiectiv major studiul valorilor autentice, a căror realitate nu poate fi pusă la îndoială, deoarece totul se însușește cu un scop bine stabilit, asigurând o treaptă finală.

Administrarea disciplinei:

Pentru predarea cursului de *Religie* este prevăzută 1 oră/săptămână în componenta planului de învățământ la decizia școlii.

Statutul disciplinei	Aria curriculară	Treapta	Nr. de unități de conținut	Nr. de ore pe an
Disciplină opțională	Științe socio-umanistice	Primară Gimnazială	26 28	32 32

2. VALORI ȘI ATITUDINI

Activitatea didactică la disciplina de studii se va desfășura din perspectiva unui sistem de valori educaționale în baza Curriculumului care are în vedere promovarea prin toate formele și dimensiunile educației a unui referențial axiologic ce include:

- Valori creștine, care sunt definitorii pentru orice ființă umană, manifestate prin credință, nădejde, dragoste, identitate, educație, familie, prieteni, preferințe, toleranță, etc.

- Valori general-umane: Viață, Adevăr, Sfințenie, Bine, Frumos, Iubire, Răbdare, Chibzuință, Voință, Demnitate, Verticalitate, Curățenie, Iertare, Milostenie orientate spre desăvârșirea moral religioasă.

Implementarea acestor valori va contribui la stabilirea unei coerențe necesare între conținutul educației și mediul socio-cultural; cunoașterea/promovarea patrimoniului cultural al poporului; formarea și dezvoltarea unor comportamente adecvate, de integrare și adaptare socială; formarea și dezvoltarea unei atitudini pozitive, autonome care să armonizeze relația cu sine și ceilalți, cu mediul înconjurător.

Competențele specifice și subcompetențele care trebuie formate prin procesul de predare-învățare a disciplinei *Religia* au la bază și promovează următoarele valori și atitudini:

- Cunoașterea valorilor religioase biblice care sînt recomandate să stea la baza vieții și faptelor oamenilor;
- Întelegerea rolului Credinței Creștin-Ortodoxe în dobândirea și creșterea virtuților creștine: nădejdea, credința, dragostea, și a virtuților morale: bunătatea, dreptatea, hărnicia, chibzuința, modestia, curățenia, răbdarea, pocăința, iertarea;
- Cunoașterea istoriei Bisericii creștine universale și a Bisericii Ortodoxe, în special a tezaurului național-cultural;
- Conștientizarea apartenenței la Biserica strămoșească Ortodoxă, care înseamnă dreapta slăvire a lui Dumnezeu;
- Întelegerea și explicarea adevărilor de credință și a cultului bisericesc;
- Cultivarea simțului datoriei și al responsabilității față de darurile Divine (vocații, virtuți) și scopul existențial;
- Manifestarea respectului și ajutorului reciproc oferit aproapelui în raport cu stările și necesitățile vitale ale semenilor (prin analogie cu cele proprii);
- Dobândirea motivelor temeinice pentru menținerea credinței, nădejzii și dragostei în Dumnezeu - forțe motrice în cultivarea și creșterea virtuților morale și pentru respingerea și combaterea viciilor, imoralității și dezastrului social și natural;
- Manifestarea fermității pentru credința strămoșească și a toleranței față de cei de alte convingeri.

3. COMPETENȚE SPECIFICE

Prin realizarea curriculumului la cursul introductiv de *Religie* se va urmări formarea următoarelor competențe specifice:

1. Cunoașterea și folosirea adecvată a noțiunilor din sfera valorilor religioase pe baza Sfintei Scripturi și a Sfintei Tradiții,
2. Aplicarea virtuților creștine și consolidarea deprinderilor de comportament moral-religios,
3. Manifestarea iubirii față de aproapele.

Subcompetențe, unități de conținut, activități de învățare și evaluare

CLASELE I-IV

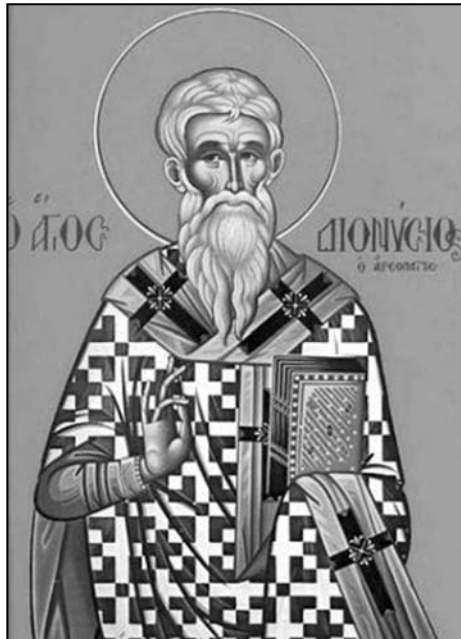
Subcompetențe	Conținuturi	Activități de învățare și evaluare
1.1. Înțelegerea și utilizarea corectă a termenilor religioși învățați.	Cu Dumnezeu la început de cale Dumnezeu și descoperirea divină. Sf. Scriptură - Cuvântul lui Dumnezeu adresat oamenilor. Dumnezeu creează lumea. Dumnezeu - Izvorul bunătații. Nașterea Domnului.	- Exerciții de observare dirijată; - lectura și analiza imaginilor; - conversație didactică; - soluționare de situații- problemă;
1.2. Elaborarea de texte scurte cu conținut moral-religios, oral și scris.	Botezul Domnului. Agheasma. Iisus Hristos iubește copiii. Patimile Domnului. Hristos a Înviat.	- exerciții de recunoaștere a caracteristicilor persoanei, personajului literar sau biblic; - analiza experiențelor proprii în relațiile cu semenii, în familie, în societate;
1.3. Manifestarea interesului pentru lectura unor texte cu subiect religios.	Comunicarea cu Dumnezeu prin rugăciune. Rugăciunea particulară și de obște. Rugăciunea Tatăl nostru. Cinstirea Maicii Domnului. Îngerii lui Dumnezeu care ne ocrotesc. Sfinții. Sf. Biserică - lăcașul lui Dumnezeu.	- exerciții de autocunoaștere și autoevaluare; - elaborarea unui text de autoanaliză cu oportunități de îmbunătățire a calităților și faptelor personale; - memorarea textelor scurte în proză și în versuri;
2.1. Recunoașterea principalelor calități ale unui bun creștin.	Excursie la biserică. Slujbele bisericii. Omul - cea mai minunată creație a lui Dumnezeu.	- descrieri verbale sau plastice a elementelor specifice pentru locașul de cult; - explicarea semnificației unor chipuri iconografice, a simbolurilor creștine;
2.2. Recunoașterea regulilor de comportament moral-religios în baza personajelor biblice.	Iubirea. Dumnezeu este iubire, Sufletul - comoara cea mai de preț. Părintele Ceresc ne privește neîncetat. Virtuțile și creșterea în virtuți. Păcatul și consecințele lui. Postul mare-călătorie spre Paști. Iubește-ti aproapele ca pe tine însuși.	- brainstorming cu privire la norme de conduită; - jocul didactic și de rol; - dramatizarea; - studiu de caz; - portofolii individuale;
2.3. Înțelegerea semnificației iubirii aproapelui din punct de vedere creștin.	Excursie la biserică. Slujbele bisericii. Omul - cea mai minunată creație a lui Dumnezeu. Iubirea. Dumnezeu este iubire, Sufletul - comoara cea mai de preț. Părintele Ceresc ne privește neîncetat. Virtuțile și creșterea în virtuți. Păcatul și consecințele lui. Postul mare-călătorie spre Paști. Iubește-ti aproapele ca pe tine însuși.	- realizarea proiectelor, activităților cu prilejul sărbătorilor creștine; - lecții excursii; - proiecte, activități de caritate și de interes comunitar.
2.4. Respectarea datoriei unui creștin față de Dumnezeu și față de semenii.	Să iubim și să ascultăm părinții. Bucuria întâlnirii în noul colectiv pe Calea cunoașterii. Colindul și tradițiile la Nașterea Domnului.	
2.5. Identificarea Domnului Iisus Hristos ca Dumnezeu adevărat și Om adevărat.	Cum sărbătoresc creștinii Paștile. Sfintele Taine. Ce sînt icoanele? Locurile noastre sfinte. Obiceiuri creștinești. (Excursie).	
2.6. Elaborarea unor norme personale de urmat pentru a-și însuși unele virtuți ale sfinților.		
2.7. Aplicarea regulilor de comportament moral-religios în familie, în clasă, în societate.		
3.1. Înțelegerea iubirii creștine pentru toți oamenii.		
3.2. Asumarea toleranței și recunoașterea relațiilor interumane în lumina învățăturii creștine.		

CALENDAR
ORTODOX

OCTOMBRIE – BRUMAREL

(31 de zile, ziua are 11 ore, noaptea,
13 ore)**J 1/14 †) Acoperământul Maicii
Domnului; Sf. Apostol Anania; Cuv.
Roman Melodul.**V 2/15 Sf. Sfințit Mucenic Ciprian;
Sf. Mucenița Justina; Cuv. Teofil.S 3/16 Sf. Sfințit Mucenic Dionisie
Areopagitul; Sf. Mucenic Teoctist.**D 4/17 Duminică a XXI a după
Rusalii;** Sf. Sfințit Mucenic Ierotei,
Episcopul Atenei; Sf. Mucenici Domnina,
Audact și Calistena.**L 5/18 Sf. Mucenițe Haritina și
Mamelta.**M 6/19 † Sf. Apostol Toma; Sf.
Mucenița Ierotiida.Mc 7/20 Sf. Mari Mucenici Serghe și
Vah; Sf. Mucenici Iulian preotul, Chesarie
diaconul și Polihronie.

J 8/21 Cuv. Pelaghia; Sf. Taisia.

V 9/22 Sf. Apostol Iacob al lui Alfeu;
Cuv. Andronic și Atanasia.S 10/23 Sf. Mucenici Evlampie și
Evlampia, sora lui; Cuv. Vasian și Teofil
Mărturisitorul.**D 11/24 Duminică a XXII a după
Rusalii;** Sf. Apostol Filip, unul dintre cei
7 diaconi; Cuv. Teofan Mărturisitorul; Sf.
Mc. Zenaïda și Filonila.L 12/25 Sf. Mucenici Prov, Tarah
și Andronic; Cuv. Cosma, Episcopul
Maiumei.M 13/26 Sf. Mucenici Carp, Papil,
Agatodor și Agatonica.Mc 14/27 †) Sf. Cuvioasa Parascheva;
Sf. Mucenici Nazarie, Ghervasie, Protasie
și Silvan.J 15/28 Sfințitul și Cuv. Mucenic
Luchian; Cuvioșii Savin și Vars
episcopii.V 16/29 Sf. Mucenic Longhin
sutașul; Sf. Mucenici Leontie, Dometie
și Terentie.S 17 Sf. Proroc Osea; Cuv. Mucenic
Andrei Criteanul; † Trecerea moaștelor
Sf. Ap. Andrei la Galați.**D 18/30 Duminică a XXIII a după
Rusalii;** † Sf. Apostol și Evanghelist
Luca; Sf. Mucenic Marin cel Batrân;
Cuv. Iulian.L 19/31 Sf. Proroc Ioil; Sf. Mucenici
Uar, Felix preotul și Eusebiu diaconul.M 20/1 Sf. Mare Mucenic Artemie;
Cuv. Matrona.Mc 21/2 †) Cuvioșii Mărturisitori
Visarion, Sofronie și Sf. Mucenic Oprea;
Sf. Preoți Mărturisitori Ioan din Galeș și
Moise Macinic din Sibiel; Cuv. Ilarion cel
Mare.J 22/3 Sf. Ierarh și întocmai cu
Apostolii, Averchie; Sfinții 7 Tineri din
Efes.V 23/4 † Sf. Sfințit Mucenic și Apostol
Iacob, ruda Domnului; Sf. Ignatie,
Patriarhul Constantinopolului.S 24/5 Sf. Mare Mucenic Areta; Sf.
Mucenici Sevastiana și Valentin.**D 25/6 Duminică a XXIV a după
Rusalii;** Sf. Mucenici Marcian și Martirie;
Sf. Mucenic Valerian; Sf. Tavita.**L 26/7 †) Sf. Mare Mucenic
Dimitrie, Izvorătorul de Mir.**L 27/8 †) Cuviosul Dimitrie cel Nou
din Basarabi, ale cărui moaște sunt la
Patriarhia Româna; Sf. Mc. Nestor.M 28/9 Sf. Mucenici Terentie cu soția
sa, Neonila, și cei 7 fii; Cuv. Firmilian
episcopul.Mc 29/10 Cuv. Mare Mucenița
Anastasia Romana; Cuv. Avramie.J 30/11 Sf. Mucenici Zenovie
episcopul și sora sa, Zenovia; Sf. Apostol
Cleopa.V 31/12 Sf. Apostoli Apelle, Stahie,
Amplie, Urban, Aristobul și Narcis.În această lună, în ziua a treia, pomenirea Sfântului
sfințitului Mucenic Dionisie Areopagitul

Acesta, întrecând pe toți cu bogăția, cu slava, cu mintea și cu înțelepciunea, era unul din sfinții Areopagului, dar fiind convins de marele Pavel, s-a botezat și a fost hirotonit episcop. Fiind învățat tainele cele de negrăit și dumnezeiești de înțeleptul Ierotei, a lăsat și cărți minunate și foarte înalte. Însa acest sfânt Dionisie tâlcuind și Tipicul bisericesții orânduiești, după aceea s-a dus spre părțile Apusului, pe vremea împărăției lui Domitian și arătând multe minuni, i s-a tăiat capul în cetatea Parisului. Și primindu-și capul în mâinile sale, a umblat două mile de loc pe picioarele sale, făcând ca să se minuneze cei ce îl vedeau, și nu l-au lăsat până nu s-a întâlnit cu o femeie anume Catula. Și oprindu-se din dumnezeiasca pronie, l-a pus în palmele ei ca un odor. Așijderea și ucenicii săi, Rustic și Elefterie, tăindu-li-se capetele și aruncându-li-se trupurile împreună cu mucenicescul trup al sfântului propovăduitor ca să-l mănânce fiarele cele sălbatice și păsările. Oarecare credincioși le-au luat și le-au ascuns pentru frica ce era atunci de ucigători; și după ce s-au dus aceia, le-a așezat Fericița Catula într-o casă, la trei ale lunii octombrie. Era la statul trupului om de mijloc, uscățiv, albenet, cam galben, puținel cam scobit la nari, cu sprâncenele dese, cu ochii adânciți și cu urechile mari, cărunt păros, cu barba cam lungă și rară puținel, cam pântecos, degetele mâinilor lungi. Și se săvârșește soborul lui în preasfânta marea Biserica.

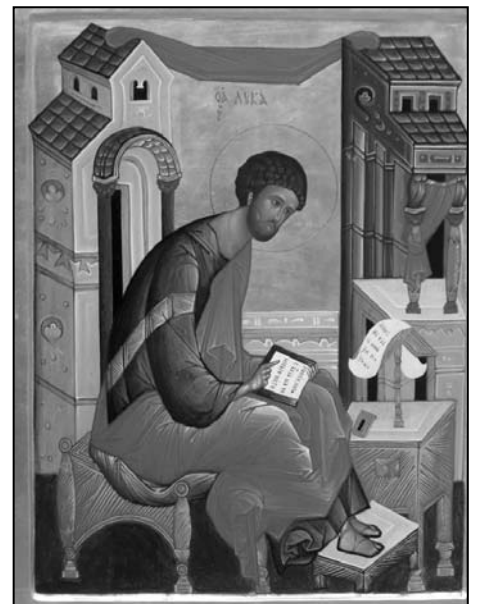
Pomenirea Sfântul Apostol și Evanghelist Luca

18/30 octombrie

Luca marele apostol și evanghelist, a fost din Antiohia Siriei celei mari, doctor cu meșteșugul, având și știința zugrăviei desăvârșit. Acesta aflându-se în Teba Beotiei și doctorind pe vremea împăratului Tit Claudie, a aflat pe Sfântul Apostol Pavel și crezând în Hristos, a părăsit rătăcirea cea părintească, și lăsându-se de tămăduirea cea trupească, s-a apucat de cea sufletească. A scris și Evanghelia sa către oarecare dregător anume Teofil, care crezuse în Hristos, după cum o știa de la Sfântul Apostol Pavel. După aceea a scris și Faptele Apostolilor către același Teofil.

Apoi după ce s-a dus de la Roma și a lăsat pe fericitul Pavel, a umblat învățând toata Grecia și ajungând, precum se spune la optzeci de ani, a răposat cu pace; iar în locul în care a fost îngropat trupul lui, mărind Dumnezeu pe apostolul lucrătorul său,

a plouat colurie deasupra mormântului lui, spre semnul meșteșugului lui cel doctoricesc. (Căci coluria este o doctorie alcătuită din picături de apă de trandafiri și din alte feluri, folositoare la boala ochilor). Pentru care a fost cunoscut și mai mult mormântul lui de toți. Iar Constantie feciorul marelui Constantin a adus de la Teba moaștele lui prin mijlocirea lui Artemie marele duce al Egiptului, care și mucenic s-a făcut, și le-a pus în biserica Sfinților Apostoli, sub sfânta masă, împreună cu ale lui Andrei și ale lui Timotei. Și se spune despre dânsul că el a zugrăvit întâi icoană Preasfântei Mascatoare de Dumnezeu, ținând în brațe pe Domnul nostru Iisus Hristos, cu meșteșugul zugrăvirii cu ceară și alte două și cum ca le-a dus apostolul la Maica Domnului să le vadă, și aceasta ar fi zis: "Harul Celui născut din mine, prin mine să fie cu dânsule. Asemenea și icoanele sfinților mai marilor apostoli".

Și de atunci s-a împărțit în toată lumea un lucru bun ca acesta, ortodox și întru totul cinstit.

Pomenirea Sfinților preoți Mărturisitori Moise Macinic
din Sibiel și Ioan din Galeș

21 octombrie / 2 noiembrie

Pe la mijlocul veacului al XVIII-lea, din rândul preoților și al credincioșilor ortodocși români din Transilvania s-au ridicat numeroși apărători ai dreptei credințe în față încercărilor autorităților habsburgice de a-i înstrăina de "Legea strămoșească".

Între ei s-au numărat și preoții Moise Măcinic din Sibiel și Ioan din Galeș, sate care țineau pe atunci de "scaunul" Săliște. Primul dintre ei a fost hirotonit la București de Mitropolitul Neofit al Țării Românești, prin anul 1746. Ridicându-se împotriva uniației, a fost prins și întemnițat la Sibiu, unde a pătimit timp de 17 luni. A fost eliberat din închisoare cu condiția de a nu mai săvârși cele ale preoției, și a trai și a munci ca un simplu țaran. În 1752 a fost delegat, alături de credinciosul Oprea Nicolae din Săliște, să plece la Viena, pentru a prezenta împărătesei Maria Tereza plângerea credincioșilor din părțile de sud ale Transilvaniei (Făgăraș, Sibiu, Sebeș și Orăștie), prin care cereau drepturi pe seama Bisericii Ortodoxe. Au fost primiți de împărăteasă, dar în loc să li se dea un răspuns la plângerile lor, au fost aruncați în feroasa închisoare Kufstein, din Munții Tirolului.

În anii care au urmat, reprezentanții clerului și ai credincioșilor din Transilvania au cerut în mai multe rânduri autorităților habsburgice să elibereze pe cei doi captivi. La 24 iulie 1784, Stana, soția lui Oprea, ruga pe împăratul Iosif al II-lea să-l elibereze după o robie de 32 de ani. Conducerea închisorii raporta că nu se mai știe nimic despre el. Înseamnă că amândoi și-au sfârșit zilele în temnița de la Kufstein, jertfindu-și viața pentru credința ortodoxă, câștigând însă cununile mucenicești.

Preotul Ioan din Galeș a fost hirotonit la București sau la Râmnic, în lipsa unui episcop ortodox în Transilvania. S-a numărat printre cei mai îndrăzneți apărători ai credinței ortodoxe, în față oricăror încercări ale autorităților habsburgice de a impune o altă credință. În anul 1756 a fost arestat și dus în lanțuri la Sibiu. Împărăteasa Maria Tereza a dat ordin să fie dus în închisoarea cetății Deva, urmând să fie reținut acolo până la moarte. Dar spre sfârșitul anului următor, a fost dus sub aspră pază militară la închisoarea de la Graz, în Austria. Un cronicar brașovean - Radu Duma - scria că în anul 1776 câțiva negustori din Brașov l-au cercetat în închisoare, mărturisindu-le că mai bine va muri acolo, decât să-și lase credința strămoșească".

Mai târziu a fost mutat în închisoarea de la Kufstein, unde își sfârșiseră viața și alți mărturisitori și mucenici ai Ortodoxiei transilvane. În 1780 un alt întemnițat de aici, sârbul Ghenadie Vasici, a reușit să trimită o scrisoare țarinei Ecaterina a II-a și Sinodului Bisericii Ortodoxe Ruse, prin care ruga să se intervină pentru eliberarea lui. Între altele, scria: Aici în fortăreața este și un preot român din Transilvania, cu numele Ioan, care pătimizește în robie de 24 de ani pentru credința ortodoxă". Acesta era preotul Ioan din Galeș, cel întemnițat în 1756, deci cu 24 de ani în urmă.

Pentru mărturia lor ortodoxă și moartea lor martirică, Sfinții Preoți Martiri Ioan din Galeș și Moise Macinic din Sibiel, sunt cinstiți ca sfinți de către obștea credincioșilor de pretutindeni și mai cu seamă de cei din Transilvania, din mijlocul cărora s-au ridicat.

A avut loc dezbaterile teologice interconfesionale: Sfânta Scriptură și Sfânta Tradiție

Pe 30 septembrie, pentru prima dată în țara noastră, a avut loc o dezbateri teologică între un preot ortodox și un pastor baptist. Ieromonahul Petru (Pruteanu), doctor în teologie (Mănăstirea Zăbriceni) și pastorul baptist Vasile Filat au dezbătut public subiectul "Sfânta Tradiție și Sfânta Scriptură".

Discuțiile au avut loc în incinta centrului baptist "Golgota", în fața unei săli arhipline.

Dezbaterea s-a petrecut conform unui regulament foarte bine pus la punct, astfel fiind evitate orice confuzii sau tentative de provocări.

Părintele Petru (Pruteanu) a răspuns prompt și foarte bine documentat la toate întrebările oponentului său, contraargumentând cu citate și învățături conforme Teologiei Ortodoxe.

Din cele spuse de părintele ieromonah menționăm următoarele: "Între Scriptură și Tradiție nu există vre-un conflict sau contradicție. Iar falsa opoziție dintre ele provine abia din sec. XVI, atunci când protestantismul a proclamat principiul de "Sola Scriptura", considerând Biblia ca unica sursă de învățură, suficientă pentru mântuirea omului. Conciliul Tridentin dorind să combată principiul eretic "Sola Scriptura", a spus că există de fapt două izvoare de învățură, ambele inspirate și necesare pentru mântuire și cu aceeași autoritate. Recunoaștem că uneori ortodocșii au urmat această învățură romano-catolică, dar ea de fapt nu corespunde întru totul percepției ortodoxe, mai ales în ceea ce privește raportul dintre ele. Abaterile catolice puse pe seama unei tradiții rătăcite care nu mai era fundamentată pe învățura Apostolilor, ci pe autoritatea și chiar personalitatea papei, a generat o serie întreagă de rătăcirii de la credința Bisericii primare."

Discursul bine argumentat și excelent structurat al Ieromonahului Petru (Pruteanu) nu a venit decât să reconfirme faptul că Biserica Ortodoxă este Biserica cea adevărată, fidelă în totalitate învățării Hristice.

Această experiență a dezbaterii teologice a adus mesajul că Ortodoxia le are pe toate: Sfânta Scriptură, Scrierile Sfinților Părinți, Sfânta Tradiție și Sfintele Taine. Ceea de ce avem nevoie este: credință, smerenie, dragoste, nădejde, fapte bune. Pe acestea să le dobândim, iar restul o să ni se descopere.

Bunul Dumnezeu să ne întărească în a păstra toate aceste comori, valori spirituale care sunt cele mai de preț, dăruite de Dumnezeu nouă pentru dragostea Sa față de noi. Însă încercăm și noi să-i ajutăm să ridice pleoapele de pe ochi celor care rătăcesc amarnic și cred că se mântuiesc numai cu Biblia.

Întrebări primite de la bapțiști în cadrul dezbaterilor

1. Dacă Maica Domnului are așa putere mare, atunci la care „Materi Bojia” trebuie să ne rugăm: Kievskaia, Moscovskaia, Smolenskaia sau Mongolskaia?

Întrebarea are o tentă provocatoare, dar voi încerca totuși să răspund.

1. Maica Domnului are putere nu prin sine, ci prin faptul că L-a născut pe Fiul lui Dumnezeu făcut Om. Hristos (ca Om adevărat) a avut o relație naturală și chiar privilegiată cu mama Sa, ceea ce ne dă nădejde, iar această nădejde este confirmată prin sute și mii de minuni și ajutoări concrete, că ea mijlocește pe lângă Fiul ei pentru a ne ajuta.

2. Maica Domnului e una, iar icoanele/reprezentările ei sunt multe și, uneori, denumirile acestora sunt legate de regiunile unde aceste icoane ale Maicii Domnului s-au manifestat prin anumite puteri miraculoase. Așa e cazul și cu Kievskaia, Smolenskaia, Kazanskaia și toate celelalte.

3. Chiar și atunci când ne rugăm în fața unei anumite icoane (pentru că doar pe aceea o avem sau ea ne place mai mult), oricum trebuie să înțelegem că rugăciunile sunt adresate Maicii Domnului și nu unei anumite reprezentări (icoane) a acesteia. Nu e corect să spui că pentru o anumită problemă trebuie să te rogi la o icoană a Maicii Domnului, iar pentru altă problemă la altă icoană. Căci nu icoanele ajută, ci Maica Domnului, prin puterea ce vine de la Fiul

ei. Icoanele doar ne duc mintea la persoana reprezentată, iar uneori, după credința noastră, împărtășesc harul Duhului Sfânt prin sărutare sau atingere de ele. Dar și această sărutare și atingere nu se face ca față de un idol, ci ca față de un vas ales al Duhului Sfânt.

4. Deci vă puteți ruga în fața oricărei icoane a Maicii Domnului, dar cu conștiința că vă rugați înseși persoanei care are mare putere de mijlocire în fața lui Hristos. Și dacă n-aveți nici o icoană, vă puteți ruga și fără icoană. Iar dacă nu vreți să vă rugați Maicii Domnului, măcar nu o batjocoriți și respectați-i pe cei care o respectă pe mama lui Iisus.

2. **Recunoașteți că exagerările în împlinirea Sfintei Tradiții au îndepărtat inima creștinilor de dragostea lui Dumnezeu?**

Nu recunosc și nu pot să recunosc așa ceva, pentru că:

1. Nu trebuie să confundăm Sfânta Tradiție (una, cu literă mare) cu tradițiile (multe, cu literă mică) și obiceiurile religioase promovate sau tolerate în anumite regiuni. Dacă tot nu înțelegeți ce are în vedere Biserica Ortodoxă prin Sfânta Tradiție, recitiți sau reascultați referatul meu.

2. Sfânta Tradiție, care însumează în sine inclusiv Sfânta Scriptură, nu pot decât să sporească dragostea față de Dumnezeu și în nici un caz să o îndepărteze. Mai mult decât atât, cunoașterea și respectarea Sfintei Tradiții duce la purificarea tradițiilor și datinilor omenești, arătându-le rostul secundar al acestora.

3. Atunci când se exagerează în privința tradițiilor omenești, desigur acest lucru îndepărtează de Dumnezeu și recunosc că pe alocuri sau chiar în multe locuri astfel de exagerări există. Dar aici nu e de vină Sfânta Tradiție, ci tocmai necunoașterea și neglijarea ei.

4. Creștinismul tot timpul (!) a fost legat de careva ritualuri, după modelul cultului iudaic și cei care suprimă toate acestea (inclusiv pe motivul că nu ar fi scrise în Biblie), schimonosesc exprimarea firească a creștinilor din primele veacuri și după aceea. Problema nu este în existența ritualurilor, care oricum există inclusiv la bapțiști, ci în exagerarea și formalismul legat de îndeplinirea lor. De aceea, Sfânta Tradiție, cuprinzând și ceea ce Scriptura nu a putut cuprinde la timpul ei, ne poate ajuta în acest sens.

3. **Am trecut prin multe experiențe păcătoase în viața mea, după care mi-am schimbat viața, m-am pocăit și simt că am primit iertare. Din punctul vostru de vedere eu am viață veșnică?** (am parafrazat după o întrebare foarte lungă)

Mântuitorul Hristos a spus că El e Calea, Adevărul și Viața (Ioan 14,6). Deci poate spune cineva că are viață veșnică (vezi și Ioan, cap. 5-6) doar în măsura în care îl are pe Hristos. Din punctul nostru de vedere (bazat pe Scriptură - Ioan 5,24 și 6,53-58) dvstră puteți doar într-o anumită măsură să participați la viața veșnică, prin ascultarea și îndeplinirea cuvântului lui Dumnezeu, dar împărtășirea deplină de această viață veșnică în lumea aceasta se poate da doar prin împărtășirea reală (nu simbolică) cu Trupul și Sângele lui Hristos - pe care însă bapțiștii nu o au.

Dar chiar și așa, împărtășirea deplină de viața veșnică va avea loc abia în Împărăția lui Dumnezeu, aici fiind doar o pregustare a acesteia, dar important este totuși să avem sămânța, căci fără ea nu poate exista ceva dincolo.

Un alt aspect important este că pentru ortodocși pocăința nu este un moment, ci un proces continuu și doar Hristos știe în ce măsură fiecare a ajuns să fie schimbat conform voinței Lui. Noi tindem și nădăjduim, dar nu îndrăznim să spunem că mântuirea realizată (până la capăt) de Hristos a și adus roadele convenite în noi...

4. **De ce ortodocșii botează pe cei mici, în timp ce Iisus s-a botezat mare? Este posibil să te botezi încă o dată? De ce da sau nu?**

Despre botezul copiilor există o discuție foarte vastă, pe care vă rog să aveți răbdarea să o citiți. Acolo veți găsi și răspunsul cu "rebotizarea".

5. **De ce nu se explică „pocăința” și nu se pune accent pe ea?**

1. Îmi place o idee a unui scriitor bisericesc din sec. III, Lactanțiu, spunea că "aceia Biserica este adevărată, care a păstrat neatinsă Taina Pocăinței". Dacă e să facem o analiză istorică și teologică a problemei, vedem că Biserica Ortodoxă este singura care nu doar vorbește despre pocăința la modul sentimental, ci are o Taină sacramentală, bazată pe puterea dată de Hristos de "a lega și a dezlega păcatele".

2. Pocăința nu este un moment / eveniment, ci un proces care decurge toată viața, inclusiv după Botez. Termenul grecesc "metanoia" înseamnă "schimbarea minții", a modului de a gândi și a fi. Or Botezul nu este o medalie sau o cunună pe cineva care s-a pocăit (definitiv), ci și o sămânță care dă putere duhovnicească celui care se pocăiește.

3. Biserica Ortodoxă pune accent pe pocăință (mai mult ca oricine) și o explică celor care doresc (bineînțeles în manieră ortodoxă). Noi însă nu-l obligăm pe nimeni cu forța să parcurgă acest drum al pocăinței.

„Întru aceasta vor cunoaște toți că sunteți ucenicii Mei, dacă veți avea dragoste unii față de alții” (Ioan 13, 35)

Marți, 12 septembrie în incinta Academiei de Teologie din Chișinău la invitația conducerii acestei instituții urma să țină un seminar vestitul misionar și apologet al credinței ortodoxe din Biserica Ortodoxă Rusă părintele diacon Andrei Kuraev. Multora dintre cititorii noștri le este cunoscut numele acestui neobosit lucrător în ogorul Domnului, din emisiunile televizate la care participă sau din cărțile pe care le scrie: *Все ли равно как верить? Библия в школьной христологии; Протестантам о православии; Вызов экуменизма; Если Бог любовь; Сатанизм для интеллигенции (О Рерихах и Православии) Христианство без оккультизма; Наследие Христа. Апологетика; Богословие школьное* ș.a., acestea fiind doar unele dintre multele cărți care le-au ajutat, în special tinerilor să-l aleagă pe Dumnezeu.

Însă seminarul așa și nu a mai avut loc, cu stăruința unor „creștini adevărați”, care după cum le este obiceiul, să arunce cu ouă, să dărâme lucruri care nu le aparțin, să facă demonstrații, să aplice violența, injuriile și pumnii pentru a dovedi că au dreptate, că doar ei sunt îngrijorați de situația ortodoxiei în Moldova. Nu vom, numi, organizațiile din care fac parte cei care au zădărnicit seminarul părintelui Andrei Kuraev, pentru că toți își dau seama despre cine e vorba.

Sunt nevoit să menționez, cu durere în inimă, că mulți dintre cei care au fost de față în timpul acestui atac nefiresc, căci altfel nu poate fi numit, au rămas măhniiți și îngrijorați, iar unii care au venit la seminar ca să afle mai bine ce este creștinismul ortodox, văzând zelul cu care era „ciupit” și palmuit părintele Kuraev de către cei care spun că „apără creștinismul” au ajuns la concluzia că dacă acesta este creștinismul și aceștia sunt creștini adevărași, apoi trebuie să fugă de dânșii cât mai departe. Dacă acești oameni, vor căuta adevărul în altă parte, nu în Biserică, apoi vina va cădea pe „creștinii adevărați”, deoarece prin violență nu poți să atragi la credință pe nimeni.

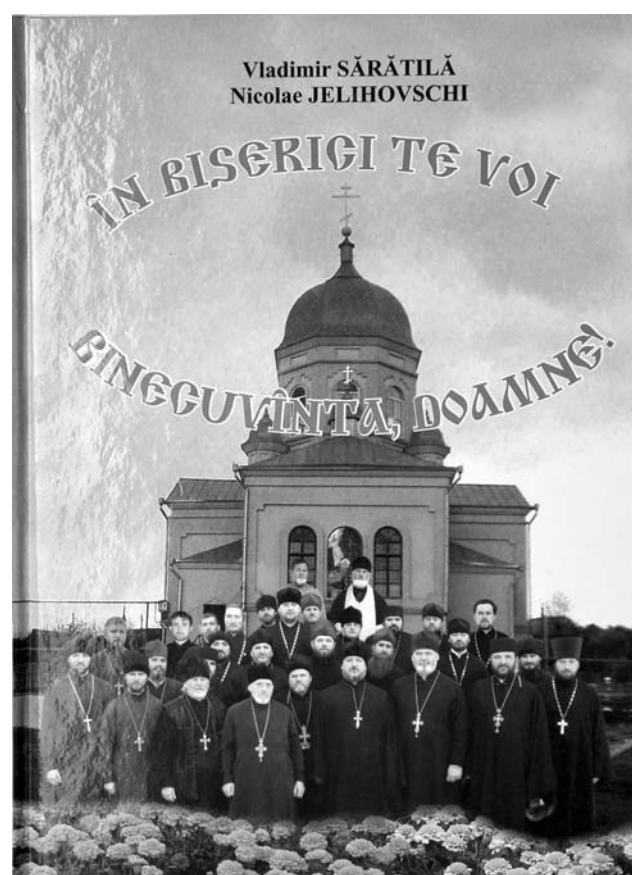
Probabil, cei care „apără ortodoxia” încă nu L-au cunoscut pe Dumnezeu cel Adevărat, care este Iubire, dar ar putea să-L cunoască.

Pentru a înțelege că violența nu este calea ortodoxiei, cei care și-au autoasumat rolul de apărători ai credinței ortodoxe se pot convinge citind Sfânta Scriptură, astfel vor descoperi că Iisus Hristos nu a propovăduit violența. Poate vor înțelege că un creștin adevărat nu are argumente scripturistice ca să fie violent, iar citind viețile martirilor primelor secole ale creștinismului poate vor înțelege că aceștia au biruit păgânismul nu cu băta ci cu dragostea. Trebuie să le mai amintesc celor care pretind că sunt creștini adevărați că acțiunile lor violente față de clericul Andrei Kuraev cad sub incidența canoanelor Bisericii: pentru că l-au lovit (dar cu adevărat l-au lovit, căci i-au sărit și ochelarii) „creștinii adevărați” pot cădea sub anatema, în caz că sunt mireni, iar în caz că sunt clerici, pot fi lipsiți de darul preoției, potrivit canonului 3 al sinodului din catedrala Sf. Sofia (879) din Constantinopol, și canonul 27 Apostolic. Și chiar dacă nu vor fi aplicate aceste sancțiuni de către autoritatea bisericească competentă, cu siguranță că va fi altă judecată - cea a lui Dumnezeu, pe care nu-L poate nimeni șantaja, s-au cumpăra.

Am scris toate acestea nu pentru ai musatra, sau rușina pe cei care și-au făcut o meserie întru a provoca scandaluri cu tentă religioasă, ci pentru a le aminti cuvintele Mântuitorului: „Întru aceasta vor cunoaște toți că sunteți ucenicii Mei, dacă veți avea dragoste unii față de alții” (Ioan 13, 35).

Un creștin adevărat este în stare să recunoască când greșește.

Dacă cuvintele Mântuitorului mai înseamnă ceva pentru voi, vă îndemn să dovediți că sunteți ucenicii Lui!

Noutăți bibliografice

În biserici Te voi binecuvânta, Doamne!

Acesta este titlul monografiei care prezintă viața și activitatea sfințelor lăcașe din raionul Căușeni. Cele 25 de biserici din cuprinsul protopopiatului și Mănăstirea "Sf. Femei Mironosițe Marta și Maria" reprezintă un lanț mic, dar bine îngrijit în imensa țarină a Ortodoxiei.

"Satele din raionul Căușeni, la fel ca și cele din întreaga Moldovă, au apărut într-un mediu creștin... Uimește puterea credinței înaintașilor noștri. Însă grele încercări a adus credinței sec. XX, marcat de molima ateismului agresiv și de cel mai sângeros război pe care l-a cunoscut vre-odată omenirea. Mulți preoți ca Alexandru Cutierov di satul Fârlădeni, trei feciori ai preotului Matei Oranschi din Copanca și mulți alții au fost duși la ocne și doar puțini au putut să revină pentru a-și găsi loc de veci lângă

enoriașii lor. Parte de biserici, cum ar fi cele din satele Copanca, Chircăiești, Plop-Știubei, Săiți și altele au fost bombardate și prefăcute în ruine, altele, din Baimaclia, Zaim, Ursoaia, Tănătari, Pervomaisc, Grigorievca, Baccelia, or. Căușeni etc. au fost închise de autorități, invocându-se motive formale... Mărturiile curate ale credinței se prefăcuseră în triste mărturii ale lipsei de credință. Dar un lucru nu au putut face pe vrăjmașii credinței. Ei nu au putut izgoni pe Dumnezeu din inimile oamenilor.

Atunci când a apărut șansa redeschiderii bisericilor, enoriașii s-au dovedit a fi multrâvnitori. Unele lăcașe sfinte au fost reparate capital în doar câteva luni... Marea majoritate a bisericilor din raionul Căușeni se află în proces de renovare în ciuda veniturilor modeste ale populației. E și

meritul unor preoți ca Victor Velciug, protopop de Căușeni, Andrei Danu, Gheorghe Nebunelea, Boris Șatulov, Ioan Batrânac, Valentin Batag, Pavel Stoleriu. Ei și toți ceilalți asigură continuitatea istoriei multiseculare a nestrămutatei credințe creștin-ortodoxe" - menționează ÎPS Vladimir în prefața acestui volum.

Apariția acestei cărți este un merit al autorilor Vladimir Sărătîlă și Pr. Nicolae Jelihovski, împreună cu toți slujitorii și oamenii de bună credință care au prezentat informația și fotografiile din diverse parohii. Fie ca această trudă să fie binecuvântată de Dumnezeu, iar cei care vor veni din urmă să aibă încă un izvor care ar vorbi despre trecutul, precum și despre viața creștinilor ortodocși din această regiune a țării noastre.

CURRICULUM LA DISCIPLINA RELIGIA (PENTRU CLASELE DE RELIGIE CREȘTINĂ-ORTODOXĂ)

(începutul în pag. 3)

CLASELE V-IX

Subcompetențe	Conținuturi	Activități de învățare și evaluare
1.1. Utilizarea corectă a termenilor religioși învățați în diferite contexte.	Să ne cunoaștem credința. Semnul Sfintei Cruci. Dumnezeu se descoperă omului.	- Exerciții de observare dirijată; - lectura și analiza imaginilor; - conversație didactică;
1.2. Elaborarea de texte scurte cu semnificație moral-religioasă, oral și scris.	Sfânta Scriptură și Sfânta Tradiție.	- dispute, studii de caz asupra unor situații de problemă din viața cotidiană;
1.3. Identificarea ideilor principale dintr-un text religios, redactând un rezumat în baza planului de idei.	Înșușirile lui Dumnezeu. Sfânta Treime. Crearea lumii. Lumea văzută și cea nevăzută. Nașterea Domului Iisus Hristos.	- comentarea imaginilor și a textelor literare cu conținut moral-spiritual, și elaborarea unor judecăți de valoare; - analiza caracteristicilor persoanei, personajului literar sau biblic;
2.1. Recunoașterea importanței modelelor spirituale din Sfânta Scriptură și Istoria Bisericii Creștine în formarea caracterului moral-religios.	Fapte și minuni săvârșite de Iisus Hristos. Patimile și moartea Domnului. Învierea Domnului Iisus Hristos.	- analiza și aprecierea experiențelor proprii în relațiile cu semenii, în familie, în societate;
2.2. Conștientizarea valorii martiriului pentru întărirea Bisericii creștine.	Pogorârea Duhului Sfânt. Înființarea Bisericii creștine. Simbolul Credinței.	- elaborarea unui text de autoanaliză cu oportunități de îmbunătățire a calităților și faptelor personale;
2.3. Identificarea necesității respectării datoriilor creștine în familie, biserică, școală, societate.	Preacinstirea Maicii Domnului. Sfinții și sfinții lui Dumnezeu. Slujbele bisericii.	- memorarea textelor scurte în proză și în versuri;
2.4. Conștientizarea importanței concluziei omului cu Dumnezeu în vederea mântuirii.	Biserică. Sfintele Taine. Ierurgiile.	- recunoașterea și analiza elementelor specifice pentru locașul de cult și obiectele de cult;
2.5. Integrarea în comportamentul propriu a învățăturilor desprinse din morala creștină și viața sfinților.	Sa ne cunoaștem credința. Crearea lumii. Lumea văzută și cea nevăzută. Primii oameni și căderea în păcat.	- explicarea semnificației unor chipuri iconografice, a simbolurilor creștine;
2.6. Aplicarea regulilor de comportament moral-religios în prevenirea și combaterea viciilor/păcatelor.	Esența învățăturii creștine. Trăirea după voia lui Dumnezeu. Cele zece porunci. Predica de pe munte. Postul și roadele lui. Parabolele lui Iisus.	- elaborarea referatelor, comunicărilor cu tematica studiată;
2.7. Explicarea semnificației și manifestarea prin fapte a iubirii aproapelui din punct de vedere creștin.	Comunicarea cu Dumnezeu prin rugăciune. Îndrumările Domnului și Înălțarea. Trăirea după voia lui Dumnezeu.	- dezbateri cu tematica de soluționare a conflictelor, de reguli de comportament, de luare de atitudine în diverse situații etc.;
3.1. Asumarea toleranței și recunoașterea relațiilor interumane în lumina învățăturii creștine.	Sărbătorile creștine de iarnă. Sărbătorirea Sfințelor Paști de către creștini.	- brainstorming cu privire la norme de conduită;
3.2. Manifestarea deprinderilor filantropice creștine.	Sfintele icoane. Sărbătorile creștine.	- jocul didactic și de rol; - dramatizarea; - studiu de caz; - portofolii individuale; - realizarea proiectelor, activităților cu prilejul sărbătorilor creștine;

4. SUGESTII METODOLOGICE

Disciplina Religie presupune o racordare optimă a arsenalului metodologic la obiectivele și conținutul cursului în scopul formării la elevi a competențelor specifice și valorizarea subcompetențelor la nivelul diferitelor activități (școlare și extrașcolare), accentuarea caracterului practic-aplicativ al disciplinei, care presupun:

- utilizarea unor strategii didactice care să pună accent pe abordări complexe, pe parcursul individualizat și diferențiat;
- alternanța adecvată a celor 3 forme de organizare a lecției (frontală/colectivă, în echipe de cooperare, individuală) care să permită desfășurarea optimală a activității de învățare propriu-zisă;

- crearea unui spațiu de învățare în condiții de siguranță în cazul în care fiecare elev se simte confortabil suficient pentru a oferi opinia sa, experiențe, sentimente și reflecții.

Luând în considerare specificul cursului introductiv, de rând cu prezentarea unui volum de cunoștințe, rămâne esențială exersarea lucrului în echipă, exercițiilor de luare a deciziilor, aplicarea tehnicilor interactive de învățare, cum ar fi dezbateri, cercetare, grupuri de lucru, munca de proiect, dramatizare, elevul fiind antrenat în elaborarea de modele de conduită, judecăți de valoare și manifestări atitudinale. Un rol deosebit va reveni jocului creativ, exercițiilor de recunoaștere a caracteristicilor persoanei; elaborării de portofolii individuale, studiilor de caz, discuțiilor în grup, care vor fi adaptate la condițiile de vârstă și de capacitate a clasei.

SUGESTII DE EVALUARE

Formarea atitudinilor și însușirea valorilor moral-religioase este un demers complicat și de durată. Aspectul problematic este dat de specificul achizițiilor afective, ce nu permit detalieri în unități decompozabile. În general, o activitate afectivă nu se poate defini printr-un corelat observabil, ca în cazul unei activități cognitive, ci prin efectul ei indirect. Aceasta presupune circumscrierea și desfășurarea unor conținuturi informative și formative în acord cu situația de învățare, folosirea inspirată a unor metode și tehnici de evaluare.

Evaluarea se va face în funcție de subcompetențele formulate pentru fiecare treaptă de învățământ. Rezultatele evaluării nu se transpun în note și nu se înregistrează în catalogul clasei.

În procesul evaluării vor fi utilizate următoarele metode și tehnici de evaluare: probele scrise și orale, testele, observările, comentariile, descrierile, caracteristicile, portretele-tip, portofolii, lista cu comportamente etc. Pentru evaluarea formativă la fiecare lecție se vor utiliza metodele și procedeele sugerate în rubrica Activități de învățare și evaluare (recomandate).

BIBLIOGRAFIE RECOMANDATĂ

1. *BIBLIA*. Ediția Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1993. Editată cu binecuvântarea Patriarhului Teoctist.
2. Aghioritul Nicodim, *Deprinderi duhovnicești*, Editura Episcopiei Ortodoxe, Alba Iulia, 1995.
3. Aghioritul Nicodim, *Hristoita, Bunul moral al creștinilor*, Editura Buna Vestire, Bacău, 1997.
4. Băncilă Vasile, *Inițierea religioasă a copilului*, Editura Anastasia, 1996.
5. Bria Ion, Pr. prof. *Credința pe care o mărturisim*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1987.
6. Bria Ion, Pr. prof. dr. *DTO (Dicționar de Teologie Ortodoxă)*, A-Z, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1994.
7. Buga Ion, Pr. prof. *Teologia enclavelor*, Editura Sfântului Gheorghe, București.
8. Cleopa Ilie, Arhim. *Lumina și faptele credinței, și Ne vorbește Ilie Cleopa*, v.3, Editura Episc. Romanului, 1966.
9. Comșa Grigore Dr., *O mie de pilde pentru viața creștină*, Arad, 1929.
10. Cucuș Constantin, *Educația Religioasă, conținut și forme de realizare*, Editura Didactică și pedagogică, București, 1996.
14. Criveanul Nifon, Arhim. *Cugetări și maxime*, Râmnicul Vilcii, 1929.
15. Educație creștin-ortodoxă, Ghidul învățătorului, cl.I-IV. Chișinău, 2005.
16. Evdochimov Paul, *Iubirea lui Dumnezeu*, Editura Anastasia, București, 1992
17. Evdochimov Paul, *Rugul aprins*, Editura Mit. Banatului, Timișoara, 1994.
18. Fuștei, Nicolae, *Creștinismul pe înțelesul tuturor*, 2008 (F.E.-P. "Tipogr. Centrală").
19. Ghibu Onisifor, *Despre educație*, Ed. III, București, 1995.
26. Lațiu Feodosia, *Grădina de flori duhovnicești, Culegere de sfaturi de la sfinți și înțelepți*, Editura Episcopiei Argeșului, 1994.
21. Man Serafim, *Livada duhovnicească*, Editura Arhiepiscopiei Ortodoxe Române Cluj-Napoca, 1990.
22. Mândiță Nicodim, Protosinghel. *Sufletul - icoana vie a lui Dumnezeu*, Editura Agapis, 1995.
24. Mihalțan Ioan, Epis. *Semințe din țarina cumințeniei*, v.3, Editura Episcopiei Oradei, 1995.
25. Mladin Nicolae Mit. dr. ș. a., *Teologia Morală Ortodoxă*, v.2, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1980.
29. Slevoacă Ștefan Pr. dr., *Făclii pentru dreapta credință*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1985.
31. Stăniloae Dumitru, Pr. prof. dr. *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, v.1, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1966.
32. *Să ne cunoaștem credința, Ghid pentru profesor, părinți și elevii treptei gimnaziale*. Mănăstirea Noul Neamț, 2008.
33. Prot. Slobodschii Serafim. *Legea Domnului sau Călăuza creștinului ortodox*. Patriarhia Moscovei. 1987.

NELINIȘTIT ESTE SUFLETUL NOSTRU PÂNĂ NU SE ÎNTOARCE IARĂȘI LA TINE, DOAMNE

LECTII DE CATEHIZARE

Lecția 60

“ESHATOLOGIA”

UN CER NOU ȘI UN PĂMÂNT NOU, SAU DESPRE CE VA FI DUPĂ SFÂRȘITUL LUMII

(continuate din nr. 09. 2010)

Viața viacului viitor

Ce știm despre acea viață?

Unele lămuriri în problema dată ni le dă Sf. Apostoli Petru și Ioan, când ne vorbesc despre sfârșitul lumii, despre marea catastrofă, care va avea loc în Univers în timpul celei de a doua veniri a Mântuitorului. „Iar ziua Domnului va veni ca un fur, când cerurile vor pieri cu vuiet mare, stihile, arzând, se vor desface, și pământul și lucrurile de pe el se vor mistui” (2 Petru 3,10).

Care este țelul acestei catastrofe?

Răspunsul ni-l dă același Sf. Apostol: „Dar noi așteptăm, potrivit făgăduințelor Lui, ceruri noi și pământ nou, în care locuiește dreptatea” (2 Petru 3,13). Și Sf. Apostol și Evanghelist Ioan ne spune: „și am văzut cer nou și pământ nou. Căci cerul cel dintâi și pământul cel dintâi au trecut; și marea nu mai este. Și am văzut cetatea sfântă, noul Ierusalim, pogorându-se din cer de la Dumnezeu, gătită ca o mireasa, împodobită pentru mirele ei. Și am auzit, din tron, un glas puternic care zicea: iată cortul lui Dumnezeu este cu oameni și El va sălășlui cu ei și ei vor fi poporul Lui și însuși Dumnezeu va fi cu ei” (Apoc. 21,1-4).

Va veni vremea unei noi lumi. Totul va fi nou și viața va curge în condiții cu totul noi. Dar și în acea viață omul trebuie să posede plinătatea existenței naturii sale. Viața veșnică nu va fi doar viața duhului, eliberat de “povara” trupului. Nemurirea trupului și nu doar a duhului poate avea și alt țel, cu adevărat drept și adevărat, cinstirea sfinților, care au ajuns la desăvârșirea spirituală prin supunerea trupului, ca instrument al duhului în perioada creșterii duhovnicești în viața pământească. Iar corpurile celor păcătoși, care au fost și ele instrument al păcatului, desigur că merită pedeapsa. Tablourile înfiorătoare zugrăvite de către Dante în “Iadul” său se prea poate ca nu sunt doar un rezultat al fanteziei poetului.

Deci în viața corpul nostru a fost ca și al lui Adam, iar după înviere va fi ca și al Mântuitorului după învierea Sa. Astăzi noi nu știm cu desăvârșire toate proprietățile corpului lui Hristos, știm doar că intra prin ușile închise, putea să dispară invizibil (Luca 24,31). Nu era recunoscut deodată de către apostoli și mironosițe. Cu acest trup s-a suit la ceruri. Știm însă că a fost un corp adevărat și nu o fantomă (Luca 24,43). Și că la fel vor fi și corpurile noastre după înviere.

Fericirea veșnică a celor drepti și chinurile veșnice ale celor păcătoși pot fi înțelese așa: omul nemuritor, mântuit, iluminat și întărit, are posibilitatea nelimitată de a se dezvolta spre bine și dragostea dumnezeiască, în continua comunicare cu Dumnezeu și cu toatele ființele

fără de trup, iar cei răi, păcătoși și cei care au fost împotriva lui Dumnezeu - în permanentă comuniune cu diavolul și a slugilor lui, se vor chinui veșnic prin îndepărtarea de Dumnezeu, pe a cărui sfințenie o omoară în sfârșit și prin insuportabila otrăvă, pe care o naște răutatea și ura, și care sporește nelimitat în urma comunicării cu izvorul răului - satana.

Desigur, nu putem să-L învinuim pe Dumnezeu de suferințele păcătoșilor, prezentându-L ca pe un răzbunător, care pedepsește fără milă păcatele comise în scurta viață de pe pământ. Fiecare om primește suflarea Duhului Sfânt. Nimeni nu se naște de la duhul satanei, dar precum norii negri ascund lumina soarelui, tot așa și faptele rele ale gândului, voinței și simțurilor întunecă lumina lui Hristos în inima omului și conștiința lui tot mai mult rămâne influențată de duhul diavolului.

Cel ce a îndrăgit răul și nu binele, acela și-a gătit singur chinurile în viața veșnică.

Aici ne confruntăm cu o dilemă veche de când e lumea: libertatea de voință și determinismul. Rezolvarea problemei o găsim la filozoful german E. Kant. Acesta spune că libertatea nu poate fi atribuită omului ca fenomen al lumii simțurilor, deoarece în această lume omul este supus determinismului. Că fiecare lucru din firea omului are caracterul său empiric, care determină reacția lui la toți excitanții din exterior. Dar cu duhul omul aparține lumii

transcendentale, de aceea caracterul empiric este determinat nu numai de reacțiile externe, dar și de duhul lui. „Astfel, zice Kant, libertatea și necesitatea, fiecare în plină măsură, pot coexista fără antagonisme în una și aceeași lucrare a noastră, deoarece fiecare lucrare a noastră este rezultatul cauzei transcendente și a celei simțitoare”.

Cum poate Dumnezeu iubirii să accepte chiar și doar o singură creatura a sa să rămână veșnic în iad? Aceasta este o taină pe care, în etapa existenței noastre pe pământ nu o putem pătrunde. Cel mai bun lucru pe care putem să-l facem este să ținem în cumpănă două adevăruri contrastante, dar nu și contradictorii. În primul rând, Dumnezeu a dat omului voința liberă, prin urmare, omul îl poate alege sau respinge pe Dumnezeu pe veșnicie. În al doilea rând, iubirea înseamnă milă și implicare. Dacă există unii care rămân veșnic în iad, este și Dumnezeu cu ei într-un anumit sens, pentru ca în Psalmi este scris: „Dacă mă voi coborî la iad, de față ești” (Ps. 138,8) și Sf. Isaac Sirul spune: „Greșim dacă ne închipuim ca păcătoșii din iad sunt ruși de dragostea lui Dumnezeu”. Iubirea lui Dumnezeu este pretutindeni și nu respinge pe nimeni. Dar, în ceea ce ne privește, suntem liberi să o respingem: nu putem face însă aceasta fără a produce durere în sufletele noastre și, cu cât ne îndârjim mai mult să o respingem, cu atât mai amară este suferința.

Dr. Nicolae Fuștei

„O istorie dramatică, de altfel ca și istoria întregii Basarabii!”,
au menționat tinerii cu dizabilități veniți în pelerinaj la Mănăstirea Curchi

La data de 7 octombrie 2010 Centrul Comunitar pentru Copii și Tineri cu Dizabilități Fizice (CCCT) în colaborare cu Parohia „Sf. Dumitru” din or. Chișinău a organizat o excursie la Mănăstirea Curchi. La pelerinaj au participat 42 de persoane, dintre care 20 de tineri cu dizabilități, majoritatea fiind utilizatori de scaun rulant, părinții acestora, specialiștii și voluntarii din cadrul centrului. Ținând cont de faptul că este a doua excursie organizată în colaborare cu Parohia „Sf. Dumitru” (o altă excursie s-a desfășurat în octombrie 2009 la Mănăstirea Noul-Neamț din s. Chițcani) și de această dată am fost bucuroși să-l avem alături pe Pr. Andrei Rusu, reprezentant din partea Parohiei și coordonator al Programului de educație creștin-ortodoxă pentru copii și tineri cu dizabilități organizat în cadrul centrului.

Situată în glorioșii Codrii Orheiului și calificată printre cele mai însemnate monumente arhitecturale din Basarabia, Mănăstirea Curchi ne-a surprins nu doar ca un locaș de o frumusețe extraordinară, dar și prin ospitalitatea și frumusețea interioară a locatarilor. Chiar din primele minute am fost întâmpinați cu multă căldură de părintele Ieromonah Onufrie, ghidul din cadrul mănăstirii, care ne-a călăuzit prietenos pe tot parcursul pelerinajului. Inițial ni s-a relatat istoricul Mănăstirii Curchi și s-a prezentat situația actuală a acestui renumit Complex Monastic. Am avut ocazia să vizităm biserica „Sf. Nicolae”, unica biserică renovată dintre cele cinci biserici existente pe teritoriul mănăstirii. De asemenea, a fost vizitată și biserica „Nașterea Maicii Domnului” în care lucrările de reconstrucție și restaurare sunt încă în plină desfășurare.

După relatarea interesantă și vizitarea sfințelor locașuri am fost invitați să servim masa la trapeză, binecuvântată cu rugăciunea comună la începutul și sfârșitul mesei, ceea ce a fost foarte binevenit și apreciat cu multă recunoștință de către toți participanții.

Pelerinajul organizat a avut un impact pozitiv asupra spiritualității tinerilor, majoritatea dintre ei menționând că pentru prima dată au avut oportunitatea de a vizita acest renumit Complex Monastic. În acest context, pot fi prezentate

câteva dintre opiniile ale pelerinilor:

„Impresionantă și, în același timp, dramatică, este istoria Mănăstirii Curchi, de altfel ca și istoria întregii Basarabii! Deși a avut mult de pățimit pe parcursul deceniilor, acest locaș a supraviețuit tuturor necazurilor și fărâdelegilor omenești. Iar noi nu avem decât să-I mulțumim lui Dumnezeu pentru marea dragoste și purtarea de grijă pe care o manifestă pentru noi!” (Paul, tînăr);

„M-am bucurat că am avut ocazia de a vizita acest renumit Complex monastic. La fel, mi-a plăcut decizia de a păstra stilul original al edificiilor și renunțarea la kitschuri. Bisericile și celelalte clădiri pe care le-am văzut mi s-au părut tipice românești și cred că acum nu mai găsești construcții în așa stil” (Anastasia, tînără);

„Ceea ce m-a surprins enorm este că am fost întâmpinați ca oaspeți de onoare, ne-am simțit foarte speciali și bineveniți” (Maria, părinte);

„Amenajarea unui parc dendrologic în cadrul mănăstirii este foarte binevenită, aceasta creează impresia integrității teritoriale și atracției deosebite a acestui așezământ monastic”

(Rodica, voluntară);

„Mi-a plăcut modul în care a fost prezentată informația despre istoricul mănăstirii, foarte interesant și laconic. La fel, am avut posibilitatea să adresăm diverse întrebări, astfel încât am clarificat toate aspectele care m-au interesat” (Dumitru, tînăr);

„Pentru prima dată am avut posibilitatea să vizitez o mănăstire. M-au frapat picturile și culorile vii din interiorul edificiilor, aveam impresia că totul luminează și întreg teritoriul este cuprins de o lumină arzătoare. Pentru că fac parte din biserica protestantă, pot menționa că bisericile noastre sunt mult mai întunecate și sumbre, de aceea am observat aceste diferențe dintre clădiri” (Eric, voluntar din Germania);

„M-a impresionat istorioara relatată de părintele Onufrie în legătură cu minunea care a avut loc cu icoana Sf. Mucenic Dumitru. Minunat și Slăvit este Dumnezeu întru Sfinții Săi!” (Oleg, tînăr);

„Un lucru care m-a surprins plăcut este faptul că masa pentru noi a fost servită într-un loc special unde iau masa și călugării, numit trapeză, astfel încât m-am simțit o parte a acestei mănăstiri ca într-o familie mare și prietenoasă” (Rosa, voluntară din Germania);

„În acest pelerinaj totul mi-a plăcut: modul în care am fost întâmpinați, cum s-a organizat ghidarea, trapeza și totul s-a făcut cu multă dragoste și grijă. Sper să ne ajute Dumnezeu să fie adunate fondurile necesare pentru finalizarea lucrărilor de restaurare și reconstrucție ca să ne putem bucura de frumusețea deplină a Complexului Monastic Curchi!” (Victoria, psiholog).

În final, ținem să mulțumim cu multă recunoștință și bucurie duhovnicească Parohiei „Sf. Dumitru”, în special Pr. Pavel Borșevschi pentru suportul financiar și Pr. Andrei Rusu pentru suportul organizatoric oferit centrului. De asemenea, aducem sincere mulțumiri părintelui Arhimandrit Siluan Șalaru, stareț al Mănăstirii Curchi și tuturor veșnicilor acestui sfânt locaș pentru ospitalitate și dragostea dăruită. Dumnezeu să ne ajute!

Natalia Boicenco, Pedagog social

Papa către Stephen Hawking: Știința nu poate explica sensul vieții

Comentariul Papei vine la puțin timp după publicarea unei cărți controversate a fizicianului Stephen Hawking

Papa a discutat cu o serie de lideri religioși, în timpul vizitei sale din Anglia și a dat un răspuns controversat iscat pe marginea noii cărți a lui Stephen Hawking care susține că Dumnezeu nu are loc în creația Universului (The Grand Design).

Potrivit Papei, știința nu poate oferi un răspuns satisfăcător la întrebarea „de ce suntem aici?”. „Nu poate satisface cea mai mare dorință a inimii, aceea de a fi explicate originea și destinul nostru, motivul pentru care existăm și nici nu ne poate răspunde exhaustiv la întrebarea de ce există ceva în loc de nimic”, a declarat Papa Benedict al XVI-lea.

„Religia ne aduce aminte de imperativul conversiei morale, a datoriei noastre de a locui în pace cu vecinul nostru și asupra importanței trăirii unei vieți integre”, a mai adăugat Suveranul Pontif.

Sursa: *realitatea.net*

Rusia: Restituirea bisericilor transformate în muzee

Cotidianul francez „La Croix” dezbate un subiect important: restituirea a peste 6.000 de lăcașuri de cult transformate în perioada comunistă în muzee de statul rus. Această hotărâre neașteptată a guvernului din Rusia a provocat o controversă aprinsă, deoarece Uniunea Muzeelor nu este dispusă să renunțe la un patrimoniu atât de bogat, într-un timp relativ scurt. Precizăm că numai Biserica Ortodoxă Rusă este îndreptățită să primească aproximativ 6.400 de biserici și mănăstiri care au în momentul actual statutul de muzee. Alexei Chkourko, unul dintre conducătorii Uniunii Muzeelor din Rusia, a declarat că speră în continuare ca legea privind această restituire să mai beneficieze de câteva amendamente. La prima dezbatere, textul legii a suferit modificări substanțiale, deoarece s-a hotărât ca Biserica Ortodoxă Rusă să primească înapoi nu doar clădirile aferente, ci și diverse obiecte de cult, icoane și manuscrise aflate în cadrul unor muzee importante. Chkourko a mai subliniat că atât Uniunea pe care o reprezintă, cât și Consiliul Internațional al Muzeelor au cerut ca aproximativ 15% din mănăstirile și bisericile care urmează a fi retrocedate Bisericii Ortodoxe Ruse să rămână sub conducerea lor, deoarece se află pe lista patrimoniului mondial al UNESCO. El a precizat că „aceste locuri sunt foarte importante din punct de vedere cultural”. Un alt argument al Uniunii Muzeelor a fost acela că Biserica Ortodoxă Rusă nu va reuși să asigure condițiile necesare de conservare a icoanelor și frescelor din lăcașurile de cult retrocedate, din cauza permiterii utilizării lumânărilor și a incapacității de a păstra condițiile optime de temperatură și umiditate. O altă obiecție a fost legată de obiectele de cult care vor intra în patrimoniul Bisericii, deoarece publicul larg nu va mai avea posibilitatea de a le vedea cu ușurință. În momentul de față legea privind retrocedarea a peste 6.400 de lăcașuri de cult Bisericii Ortodoxe din Rusia se află încă la stadiul de dezbatere.

Patriarhia Bulgariei cere reintroducerea Religiei în școli

Agencia de presă Sofia oferă informații detaliate despre procesiunea organizată de Biserica Ortodoxă Bulgară în vederea introducerii Religiei ca disciplină obligatorie de studiu. Patriarhul bulgar Maxim a fost cel care a condus procesiunea. Punctul culminant al acesteia s-a consumat la final, atunci când atât Patriarhul Maxim, cât și episcopii care îl însoțeau s-au rugat împreună pentru copiii din Bulgaria și pentru ca aceștia să beneficieze de posibilitatea de a studia Religia în școală. Serviciul liturgic s-a desfășurat în Catedrala

închinată Sfântului Alexandru Nevsky, informează „Ziarul Lumina”, Ediția de Duminică. Inițiativa Bisericii Ortodoxe Bulgare a avut la bază dorința de a dezvolta sistemul valorilor morale, precum și de a intensifica viața spirituală a tineretului. Pe bannerele purtate în cadrul procesiunii au fost notate mesaje care amintesc de trista perioadă comunistă a Bulgariei. Religia a fost exclusă dintre disciplinele predate în școli după lovitură de stat petrecută pe data de 9 septembrie 1944, în urma căreia comunismul a început să devină principala putere. Drept urmare, Biserica Ortodoxă a depus o petiție în favoarea reintroducerii religiei ca disciplină de studiu la Ministerul Educației, precum și la Parlament. Se dorește în acest moment ca religia să fie predată din prima clasă și până în ultimul an de liceu. Cu toate acestea, elevii care aparțin altor religii nu vor fi obligați să studieze Ortodoxia. Proiectul include o focalizare și asupra Catolicismului sau Islamului acolo unde comunitățile sunt preponderent formate din reprezentanți ai acestor religii. De asemenea, elevii care nu doresc să studieze religia pot opta pentru un curs special de morală. În momentul de față, religia este oferită doar ca un simplu curs opțional în anumite școli din Bulgaria.

Serghei Ignatov, ministrul educației, a fost destul de sceptic în privința posibilității reintroducerii Religiei ca disciplină obligatorie. El a declarat că „religia nu poate fi predată într-un mod academic, dar poate fi încurajată ca valoare esențială de fiecare familie în parte”. Cu toate acestea, Serghei Ignatov a precizat că va înainta Consiliului de Miniștri propunerea Bisericii Ortodoxe Bulgare. Ignatov a mai declarat că o eventuală schimbare a curriculumului este imposibilă în acest moment deoarece anul școlar a început deja, dar că propunerea de față va provoca oricum dezbateri aprinse care vor lua destul timp până când o hotărâre finală va fi adoptată.

Obama explică de ce este creștin

Președintele S.U.A. Barack Obama a vorbit la o întâlnire cu simpatizanii despre apartenența sa religioasă spunând că a ales să fie creștin, informează hotnews.ro cu referire la Reuters.

Președintele Obama, despre care foarte mulți americani cred că este musulman, i-a îndemnat pe oameni la toleranță religioasă.

„Deoarece preceptele lui Iisus Hristos mi-au vorbit în termenii aceluia stil de viață pe care îmi doresc să îl trăiesc - să îi tratez pe ceilalți așa cum sunt și eu tratat de ei”, a declarat Obama.

„De asemenea cred că este foarte important pentru noi ca ființe umane să înțelegem că Iisus Hristos a murit pentru păcatele noastre, să înțelegem faptul că suntem păcătoși, că suntem expuși la greșeli și că ne obținem mântuirea numai prin harul lui Dumnezeu”, a mai adăugat acesta.

Președintele Obama a vorbit foarte rar despre credința sa, cu toate că mulți cetățeni americani țin cont de criteriul convingerilor religioase atunci când aleg să sprijine pe cineva într-o funcție politică.

Dialog între Bisericile Ortodoxe și Biserica Romano-Catolică la Viena

Departamentul de știri al Bisericii Ortodoxe Ruse ne informează că a XII-a Sesiune a Comisiei mixte de dialog între Biserica Romano-Catolică și Bisericile Ortodoxe și-a început lucrările pe data de 22 septembrie. Comisia este prezidată de Mitropolitul de Pergam Ioan Zizioulas și Arhiepiscopul Kurt Koch, președintele Consiliului Pontifical pentru Promovarea Unității Creștinilor. Fiecare Biserică Ortodoxă este reprezentată de doi delegați. Cardinalul Christoph von Schonborn și Mitropolitul Ortodox Mihail al Vienei au fost cei care au rostit discursurile de deschidere. Prima zi a fost consacrată metodologiei de lucru privitoare la problema eventualei existențe a primatului papal în primul mileniu creștin. În seara zilei inaugurale, primarul Vienei a organizat o recepție specială pentru reprezentanții Bisericilor. Hotărârile celei de-a doua ședințe, petrecută pe 26 septembrie, nu au fost încă date publicității.

Stimați cititori! Nu uitați să vă abonați la „Curierul Ortodox” pe anul 2011

MATERIALELE PUBLICATE REFLECTĂ DOAR OPINIA AUTORILOR ȘI GRADUL LOR DE DOCUMENTARE

Stimați cititori, dacă ați citit ziarul și nu doriți să-l păstrați, transmiteți-l la alți cititori, dar vă rugăm să nu-l folosiți pentru necesități auxiliare

curierul ortodox

Publicație
în limba română
Indice de abonare: 22034

Adresa
redacției

„Curierul Ortodox”. Bd. Traian, 3/1
MD-2060 Moldova (Rep)
Tel. 77-25-33; 77-24-44
<http://www.geocities.com/cortodox>
fuste_nicolae@yahoo.com

REDACȚIA

Dr. Nicolae FUȘTEI - redactor șef,
Prot. Vasile CIOBANU - secretar responsabil,
Preot Dumitru TOLICO - redactor tehnic

Tipografia „Prag”
str. Spicului 94,
Chișinău
Tirajul: 800
Comanda: 1844